

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Aleny Krýlové a Mgr. Jaromíra Sklenáře v právní věci žalobce: **Jiří Krejza, ml.**, bytem Dr. Slavíka 1515, Roudnice nad Labem, proti žalovanému: **Kancelář prezidenta republiky**, se sídlem Hrad, Praha, o žalobě proti fiktivnímu rozhodnutí vedoucího Kanceláře prezidenta republiky o zamítnutí odvolání proti fiktivnímu rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky o odepření informace,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí vedoucího Kanceláře prezidenta republiky o zamítnutí odvolání žalobce ze dne 30.6.2005 proti fiktivnímu rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky o odepření informace požadované žalobcem žádostí ze dne 13.6.2005 a fiktivní rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky o odepření informace požadované žalobcem žádostí ze dne 13.6.2005 se **z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 7 544,- Kč do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení fiktivního rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta jeho žádost ze dne 13.6.2005 o poskytnutí informace. O této žalobě rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 7. 6.2006, č.j.:

5 Ca 206/2005-35 tak, že žalobu odmítl. Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12.7.2007, č.j.: 2 As 89/2006-107, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7.6.2006, č.j.: 5 Ca 206/2005-35, zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku konstatoval, že v projednávané věci je klíčové zodpovězení otázky, zda je Kancelář prezidenta republiky povinným subjektem podle § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Závěr Městského soudu v Praze, že tomu tak není, shledal Nejvyšší správní soud nepřezkoumatelným. Vzhledem k tomu, že jádrem věci je zodpovězení této otázky, obiter dictum Nejvyšší správní soud k věcnému posouzení uvedl, že za důvod odmítnutí žaloby by nebylo možno označit ani důvody, které uvedla ve svém vyjádření k žalobě žalovaná a které Městský soud v Praze obsáhle ve svém usnesení citoval, a tudíž lze předpokládat, že se k nim přiklonil. Nejvyšší správní soud konstatoval, že Kancelář prezidenta republiky je podle § 1 odst. 2 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky (dále jen „zákon o Kanceláři prezidenta republiky“) rozpočtovou organizací se samostatnou kapitolou ve státním rozpočtu České republiky, a tedy je podřaditelná pod ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Tento závěr ještě podtrhuje § 3 odstavec 1, zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, který výslovně Kancelář prezidenta republiky označuje za organizační složku státu. Restriktivní výklad v daném případě není možný, neboť právo na informace vyvěrá z čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Nepřípustné výkladové restriktce se tak týkají nejen případného omezení informací, které lze poskytnout, ale též subjektů, které jsou povinny informace poskytovat. Současně Nejvyšší správní soud konstatoval, že neúspěšnou by musela být i argumentace, že Kancelář prezidenta republiky je jen jakousi servisní organizací prezidenta republiky, který je podle čl. 54 odst. 3 Ústavy z výkonu své funkce neodpovědný. Není totiž pochyb, že odepření poskytnutí informace ve stěžovatelově (žalobcově) případě nemá povahu aktu ústavního, ale správního. V daném případě navíc stěžovatel (žalobce) nežádal o informaci prezidenta republiky, ale přímo Kancelář prezidenta republiky. Nejvyšší správní soud uzavřel, že nelze dospět k jinému závěru, než že Kancelář prezidenta republiky je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, že tedy fiktivní negativní rozhodnutí o žádosti stěžovatele existuje, a pokud proti němu podal odvolání, které nebylo vyřízeno, existuje i fiktivní odvolací rozhodnutí vedoucího Kanceláře prezidenta republiky.

K rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se k věci vyjádřila žalovaná. Uvedla, že nikdy nerozporovala fak, že Kancelář prezidenta republiky je subjektem podřaditelným pod ustanovení § 2 odst. 1, zákona o svobodném přístupu k informacím, avšak její povinnost poskytnout informace je tímto ustanovením omezena jen na ty informace, které se vztahují k její působnosti. Odpověď na předmětný konkrétní dotaz žalobce se k působnosti žalované nevztahuje. Žalovaná opětovně poukázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu – Sb. NSS 2004, č. 6 : 529. Žalovaná dále uvedla, že bez ohledu na fakt, že po ní byla požadována informace, jejíž obsah (předmět dotazu) nespadá do její působnosti, a žalovaná proto nebyla vázána lhůtami stanovenými v zákoně o svobodném přístupu k informacím, přesto se snažila, aby se jim maximálně přiblížila. Požadované informace žalovaná již poskytla, stalo se tak jejím přípisem ze dne 7.7.2005, resp. již 2.11.2004, nejpozději však spolu s vyjádřením účastníka k obsahu žaloby a předložením spisového materiálu, který Městskému soudu v Praze došel dne 13.10.2005, jehož jedno vyhotovení včetně příloh stěžovatel obdržel, a jehož součástí byly i vzestupně číslované přílohy, přičemž dle názoru žalované, jde žalobci o údaje z příloh č. 10 a č. 15. Z tohoto důvodu se žalovaná domnívá, že dne 7.7.2005 došlo ke

zrušení fiktivního rozhodnutí ze dne 29.6.2005 a informace byla žalobci poskytnuta. Zákon o svobodném přístupu k informacím totiž výslovným způsobem nevyloučil tzv. autoremeduru, která je stanovena ve správním řádu. Zákon o svobodném přístupu k informacím tedy nevyloučil možnost rozhodnout o žalobcem podaném odvolání proti fiktivnímu rozhodnutí přípisem žalované ze dne 7.7.2005. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu odmítl, in eventum zamítl, případně řízení o ní zastavil z důvodů uspokojení žalobce v době před rozhodnutím soudu.

Z obsahu správního spisu soud zjistil následující, pro posouzení věci podstatné, skutečnosti:

Dne 14.6.2005 byla žalované doručena žádost žalobce ze dne 13.6.2005 o informaci, již se žalobce domáhal sdělní, která osoba z Ministerstva práce a sociálních věcí sdělila Kanceláři prezidenta republiky v žádosti blíže specifikované (dle žalobce nepravdivé) údaje obsažené v kopii dokumentu Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22.12.2003, č.j.: 2003/-51048-22, na němž je dle žalobce zfalšované datum, které je zfalšováno z data 22.12. na 18.12.2003.

Dne 1.7.2005 obdržela žalovaná odvolání žalobce ze dne 30.6.2005 proti fiktivnímu rozhodnutí o zamítnutí žádosti o informace ze dne 13.6.2005.

Dopisem ze dne 7.7.2005, č.j.: 5558/2005 sdělil za žalovanou ředitel Sekretariátu prezidenta republiky žalobci k jeho poslednímu dopisu ze dne 13.6.2005, jímž se dožadoval informace, která osoba z Ministerstva práce a sociálních věcí sdělila Kanceláři prezidenta republiky nepravdivé informace se zfalšovaným datem na kopii dokumentu ze dne 22.12.2003, č.j.: 2003-51048-22, že na vyjádření MPSV ČR, které bylo žalobci ve fotokopii postoupeno dopisem již 2.11.2004, jsou uvedeny všechny identifikační údaje. Jiné žalovaná nemá a žalovaná žalobci sdělila, aby se v dalším obracel na již zmíněné ministerstvo.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle přechodných ustanovení čl. II zákona č. 61/2006 Sb., jímž byl s účinností od 23.3.2006 novelizován zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se pro vyřízení žádostí, které povinný subjekt obdržel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použijí dosavadní právní předpisy.

Zákon o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném v rozhodné době, vymezuje v § 2 odst. 1 a 2 okruh povinných subjektů, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace, vztahující se k jejich působnosti, popřípadě v jejich rozhodovací činnosti, v následujících ustanoveních pak jednak vymezuje, které informace musí každý povinný subjekt pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit a všeobecně zpřístupnit (§ 5), jednak stanoví, které požadované informace povinný subjekt neposkytuje, popřípadě ve kterých případech může poskytnutí informace omezit (§ 7 až § 11). Je-li podána písemná žádost o poskytnutí informace splňující zákonem stanovené náležitosti, je na povinném subjektu, aby v zákonem stanovené lhůtě žádost posoudil a v závislosti na tom, jaké informace jsou požadovány, buď žádost odložil (§ 14 odst. 3, písm. b.), nebo žádané informace poskytl (§ 14 odst. 3, písm. c), popřípadě ve spojení s odst. 5, anebo jestliže jen zčásti nevyhoví, vydal o tom rozhodnutí (§ 11 odst. 1). Jestliže povinný subjekt takové rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě pro vyřízení žádosti nevydá a ani

požadované informace v celistvosti neposkytne, zákon v § 15 odst. 4 konstruuje fikci vydání rozhodnutí, kterým informaci odepřel. Proti rozhodnutí povinného subjektu (včetně fiktivního rozhodnutí) je možno podat odvolání, popřípadě rozklad (§ 16) a pokud odvolací orgán o něm nerozhodne ve lhůtě zákonem stanovené, nastupuje zákonná fikce vydání rozhodnutí o odvolání, jímž odvolací orgán odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil (§ 16 odst. 5).

Z výše uvedeného vyplývá, že povinnost poskytnout informace stíhá jen okruh těchto subjektů, jimž zákon povinnost poskytovat informace ukládá, a jen okruh těchto povinných subjektů má povinnost a zároveň tak i zákonem založenou pravomoc ve správním řízení vydat negativní rozhodnutí, pokud je požadována informace, jejíž poskytnutí zákon vylučuje a nebo jejíž poskytnutí lze ze zákonem stanovených důvodů omezit. Jen v případě nečinnosti povinného subjektu nastává fikce vydání rozhodnutí o odepření informace.

V souzené věci je tedy rozhodující, zda žalovaná náleží do okruhu povinných osob, jimž zákon poskytovat informace ukládá, neboť tak měla žalovaná podle § 15 odst. 1, zákona o svobodném přístupu k informacím povinnost v případě odepření informace vydat o tom rozhodnutí, s výjimkou případů, kdy žádost byla odložena podle § 14 odst. 2 nebo podle § 14 odst. 3, písm. b) předmětného zákona.

Jak konstatoval i Nejvyšší správní soud, žalovaná je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, žalovaná sama tuto skutečnost nerozporuje, namítá však, že její povinnost poskytnout informace je omezena jen na ty informace, které se vztahují k její působnosti a žalobcem požadovaná informace se k působnosti žalované nevztahuje. K této námitce soud poukazuje na znění § 14 odst. 3, písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném v rozhodném období, podle kterého žalovaná v případě, že dospěla k závěru, že požadované informace se nevztahují k její působnosti, měla žádost odložit a tuto odůvodněnou skutečnost sdělit do 3 dnů žadateli. Pokud tak žalovaná nepostupovala, měla podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinnost v případě odepření požadované informace vydat o tom ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí. Pokud tak žalovaná neučinila, nastala podle § 15 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím fikce vydání rozhodnutí, kterým žalovaná požadované informace odepřela. Proti tomuto fiktivnímu rozhodnutí bylo možno podat odvolání do 15ti dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti, což žalobce v daném případě učinil. Odvolacím orgánem v daném případě byl podle § 16 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 4 odst. 1 zákona o Kanceláři prezidenta republiky vedoucí Kanceláře prezidenta republiky. Protože vedoucí Kanceláře prezidenta republiky v zákonem stanovené lhůtě o odvolání nerozhodl, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a napadené fiktivní rozhodnutí vydané v I. stupni potvrdil (§ 16 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím).

Podle ustálené judikatury jsou fiktivní rozhodnutí, jimiž bylo odepřeno vydání informace, nepřezkoumatelná, neboť fiktivní rozhodnutí není nikde hmotně vyjádřeno a jeho jediným obsahem je fiktivní výrok o zamítnutí žádosti o informace v plném rozsahu. Soud by při jeho přezkoumávání musel konstruovat důvody pro odepření informací, které měl vyjádřit správní orgán sám. Takový postup nemá oporu v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), ani v zákoně o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném v rozhodné době.

Soud proto zrušil rozhodnutí vedoucího Kanceláře prezidenta republiky o zamítnutí odvolání žalobce ze dne 30.6.2005 proti fiktivnímu rozhodnutí Kanceláře prezidenta

republiky o odepření informace požadované žalobcem žádostí ze dne 13.6.2005 podle § 76 odst. 1, písm. a) s.ř.s. bez jednání pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Podle § 78 odst. 3 s.ř.s. soud zrušil rovněž fiktivní prvostupňové rozhodnutí, jímž Kancelář prezidenta republiky odepřela informace požadované žalobcem žádostí ze dne 13.6.2005, neboť toto rozhodnutí je rovněž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení.

K tvrzení žalované, že zákon o svobodném přístupu k informacím nevylučuje možnost rozhodnout o žalobcem podaném odvolání proti fiktivnímu prvostupňovému rozhodnutí přípisem žalované ze dne 7.7.2005, soud uvádí, že přípis žalované ze dne 7.7.2005, č.j.: 5558/2005 nemá ani formální ani materiální znaky rozhodnutí o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, jímž byly odepřeny žalobcem požadované informace. Povinností žalované bylo zákonem stanoveným způsobem reagovat na žádost žalobce o poskytnutí informace ze dne 13.6.2005. Tato žádost došla žalované dne 14.6.2005, a nemohla proto být vyřízena přípisem z 2.11.2004. Nereagovala-li žalovaná na žádost žalobce ze dne 13.6.2005, existuje fiktivní negativní rozhodnutí o této žádosti žalobce, proti kterému žalobce podal odvolání, které nelze považovat za vyřízené přípisem žalované ze dne 7.7.2005. Existuje proto i fiktivní odvolací rozhodnutí vedoucího Kanceláře prezidenta republiky.

Pokud žalovaná poukazuje na rozsudek NSS ze dne 21.8.2003, č.j.: 5 A 159/2002-49 publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 226/2004 Sb. NSS, je soud toho názoru, že tento rozsudek řeší jinou situaci, konkrétně situaci, kdy ministr jako člen vlády (ústavní činitel) poskytl informaci senátorovi na jeho žádost podanou podle § 12 odst. 1 zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu. V této situaci podle citovaného rozhodnutí Nejvyššího právního soudu není ministr povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť žádanou informaci poskytl senátorovi nikoliv jako vedoucí ústředního orgánu státní správy, který poskytuje informace o činnosti vztahující se k působnosti ministerstva, nýbrž jako člen vlády (ústavní činitel). V souzené věci, kdy se s dotazem na ředitele odboru sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí obrátila Kancelář prezidenta republiky, nešlo o poskytování informací ústavními činiteli a odepření poskytnutí informace nemělo povahu aktu ústavního, ale správního, jak již konstatoval Nejvyšší správní soud.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení představují zaplacené soudní poplatky v celkové výši 5.000,--Kč a náklady právního zastoupení žalobce advokátem v řízení o kasační stížnosti. Náklady právního zastoupení advokátem spočívají v odměně za 1 úkon právní služby v částce 2.100,--Kč (§ 7, § 9 odst. 3, písm. f) a § 11 odst. 1, písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a v náhradě hotových výdajů v částce 300,- Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2.400,--Kč. K nákladům právního zastoupení žalobce advokátem soud dodává, že kromě založení plné moci, tedy převzetí zastoupení, advokátka zastupující žalobce v řízení o kasační stížnosti žádný úkon vůči soudu neučinila, kasační stížnost, včetně jejího doplnění vypracoval žalobce sám. Dále soud přiznal žalobci náhradu hotových výdajů, a to poštovné ve výši 144,--Kč, za 6 zásilek po 24,--Kč, adresovaných Městskému soudu v Praze. Pokud žalobce požadoval náhradu poštovného za zásilky dle předložených podacích listů adresované jiným adresátům než soudu, neuznal soud tyto náklady jako náklady řízení před soudem, a nepřiznal proto jejich náhradu. Náklady řízení tedy celkem činí 7 544,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost za podmínek a z důvodů stanovených v § 102 a násl. ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení, prostřednictvím Městského soudu v Praze k Nejvyššímu správnímu soudu. Podle § 105 odst. 2 s.ř.s. stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadován pro výkon advokacie.

V Praze dne 17. prosince 2007

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení
Lucie Špálová

